

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
10 november 2022	2200096547	A. te Lintelo

UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		(053) 481 51 85

ONDERWERP
Rekenkameronderzoek Verslavingszorg

Geachte leden van de Raad,

In opdracht van de rekenkamer heeft onderzoeksbureau Regioplan onderzoek gedaan naar de organisatie van verslavingszorg. De rekenkamer heeft vervolgens conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van dit rekenkameronderzoek weergegeven in het rapport 'Verslavingszorg onder de loep'.

Wij zijn blij met het onderzoek van Regioplan en het rapport van de rekenkamer. Het geeft inzicht in hoe de verslavingszorg in de centrumgemeenteregio Enschede georganiseerd is. Ook zijn we blij met de uitkomst dat onze inwoners de zorg bij verslavingsproblematiek als goed ervaren. Dat is waar we het voor doen. Het rapport biedt verder aanknopingspunten om de verslavingszorg verder te versterken. Via deze brief geven we u een reactie op de conclusies en aanbevelingen en schetsen hoe we de aanbevelingen oppakken.

Reactie op de conclusies en aanbevelingen

In algemene zin valt het volgende op in het onderzoek en het rapport:

- Regioplan en de rekenkamer concluderen dat de betrokkenen tevreden zijn over de geboden ondersteuning en de zorg als laagdrempelig ervaren. Daarnaast wordt geconcludeerd dat Tactus veel kennis en expertise heeft en dat daar vanuit gemeente vertrouwen in is.
- Uit het onderzoek van Regioplan blijkt ook dat verslavingszorg op basis van de uitvoeringsnormen, resultaatnormen en financiële normen (zeer) positief beoordeeld wordt. Ten aanzien van de beleidsnormen (één van de vier categorieën die Regioplan gebruikt in het normenkader van haar onderzoek) lijkt nog ontwikkeling mogelijk te zijn.
- Verslaving/verslavingszorg raakt veel terreinen en ondersteuningsvormen en wordt gefinancierd vanuit meerdere geldstromen. Dat blijkt ook uit de afbakening zoals die gekozen is in het onderzoek. Zo wordt de lokale inzet op preventie meegenomen, en ook de inzet van Tactus op beschermd wonen. Dat maakt het een heel breed onderwerp. In de beantwoording hebben we ervoor gekozen om de focus te leggen op de verslavingszorg die vanuit het centrumgemeentebudget maatschappelijke opvang bekostigd wordt.

Implementatie van de aanbevelingen

- Aanbeveling 1:

De eerste aanbeveling is om een heldere en integrale visie voor verslavingszorg op te stellen. We gaan meer scherpere brengen in de afspraken die we als (centrum)gemeente maken met betrekking tot verslavingszorg. Verslavingszorg is een zeer breed gebied dat niet onder één noemer is te vangen en alle leefstijldomeinen van de methodiek Positieve Gezondheid doorkruist. Het is daarom zo belangrijk geen aparte visie te maken voor verslavingsbeleid maar preventie als uitgangspunt te nemen. Voor de aanscherping van de afspraken maken we verbinding met het preventieakkoord, Sport, beweeg- en leefstijlakoord en het ambitiedocument Gezond, vitaal en gelukkig. De methodiek Positieve Gezondheid is de basis voor het Preventieakkoord¹; een methodiek waarin gezondheid en welzijn wordt gemeten in zes leefstijldomeinen. Door te kijken vanuit Positieve Gezondheid ontstaat een breed beeld over de gezondheid van een inwoner en wordt maatwerk geleverd als blijkt dat de voorliggende voorzieningen niet voldoende ondersteunen.

- Aanbeveling 2:

De tweede aanbeveling is om nader onderzoek te doen en een doelgroepen- en probleemanalyse op te stellen. We gaan nader onderzoek doen en een doelgroepen- en probleemanalyse opstellen. We starten hierover het gesprek met Tactus en andere betrokken partners hoe dit het beste uitgevoerd kan worden. Te denken valt aan verrijking van de monitor opvang die door BreuerIntraval wordt uitgevoerd en de Twentse monitor sociaal domein.

- Aanbeveling 3:

De derde aanbeveling is om meer aandacht te schenken aan online gok- en gameverslaving. Wij zien ook een stijgend aantal jongeren overmatig gamen en gokken en ontvangen steeds meer signalen over de problematiek. In het coalitieakkoord is daarom het tegengaan van gokreclames in de openbare ruimte opgenomen. Bij een nieuwe aanbesteding van 'reclames in de openbare ruimte' zullen gokreclames niet meer mogelijk zijn.

Tactus heeft vanuit de Jeugdwet al een behandeling inzake game- en gokverslaving ontwikkeld. Jongeren die gevoelig zijn voor deze vormen van verslaving leren vaak het .beste door 'ervaringsleren'. We gaan daarom nog meer in zetten op preventie en daarover in gesprek met maatschappelijke partners.

De gemeente heeft al jarenlang aandacht voor het voorkomen van verslaving bij jeugd. Tactus voert hiervoor diverse preventieactiviteiten uit zoals preventielessen in het middelbaar onderwijs en het programma Talk 'n joy. Talk 'n joy is een programma voor kinderen van verslaafde ouders. Daarnaast werkt Tactus samen met partners zoals het wijkteam en jongerenwerk als het gaat om kennisbevordering en vroegsignalering.

Ook in het kader van vroegtijdig schooluitval werken gemeente, Tactus en ROC samen. Omdat een deel van deze jongeren (ca 10%) kampt met multi-problematiek waaronder verslaving, en hierdoor een verhoogd risico heeft op schooluitval, wordt begeleiding in school aangeboden. Omdat de resultaten zeer positief waren is deze inzet inmiddels structureel gemaakt.

¹ Door de Rijksoverheid is het Nationaal preventieakkoord opgesteld. Gemeenten hebben een wettelijke taak op het gebied van volksgezondheid. De vijf stelselwetten waarin preventie een rol speelt zijn Wet publieke gezondheid (WPG), de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de wet langdurige zorg (Wlz). Samen maken ze een sluitende keten mogelijk van preventieactiviteiten voor iedereen.

- Aanbeveling 4:

Aanbeveling vier is meer zicht te krijgen op de samenwerking met Tactus. De samenwerking met Tactus vanuit de (centrum)gemeente ziet er als volgt uit: Twee keer per jaar is er een overleg met Tactus in het kader van de subsidiebeoordeling en -vaststelling. Daarnaast vinden er minimaal twee inhoudelijke overleggen per jaar plaats met Tactus samen met de gemeenten Almelo en Hengelo over de ontwikkelingen en de productieverantwoordingen van een half jaar.

Verder ontvangen wij een managementrapportage. Mocht deze managementrapportage aanleiding geven voor overleg dan wordt dit ingepland. Deze overleggen vinden ook plaats met onze andere partners in verslavingszorg zoals Leger des Heils en Humanitas

In de gesprekken met Tactus worden ook nieuwe ontwikkelingen en signalen besproken. Zo zien wij de laatste tijd steeds meer signalen rond zorgelijk Snus, Vapen, lachgas en GHB-gebruik. We trekken met de maatschappelijke partners op om daar de juiste inzet voor te doen.

Om meer inzicht te krijgen in de aard en het resultaat van de geboden zorg en ondersteuning, nemen we dit aandachtspunt op in de verantwoording van de verleende subsidie. Ook gaat Tactus een 0-meting doen wanneer een inwoner start met de behandeling/begeleiding. Aan het eind van het traject wordt een nieuwe meting gedaan om het resultaat van het zorgtraject meetbaar te maken.

De portefeuillehouder voert minimaal één keer per jaar een bestuurlijk overleg met Tactus en andere partners om te bespreken welke ontwikkelingen en vraagstukken er spelen. De jaarverslagen van de zorgaanbieders dienen als leidraad voor het gesprek. Het jaarverslag van Tactus zal worden gedeeld met uw raad.

- Aanbeveling 5:

De vijfde aanbeveling is om meer inzicht in de kosten van verslavingszorg te krijgen. Uw raad heeft in het verleden keuzes gemaakt over de inrichting van de gemeentebegroting waarbij verslavingszorg niet als separaat product is opgenomen. Recent nog voor de gemeentebegroting 2023-2026. We willen vasthouden aan deze keuze juist omdat het rapport laat zien dat verslavingszorg een breed onderwerp is zonder een eenduidige afbakening van taken en middelen. Zie ook de hierboven gemaakt opmerking over de lokale preventie en beschermd wonen. We willen uiteraard aan de wens tegemoet komen om nadere informatie te verstrekken over de kosten van verslavingszorg. Dat kan o.a. via inloopsessies, stellen van technische vragen of door contact op te nemen met het ambtelijk apparaat.

De kosten van de acties worden gedekt uit het budget voor de centrumtaken Wmo.

Wij hopen u op deze manier voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)